

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **H. N.**, zastoupené Mgr. René Gemmelem, advokátem se sídlem Poštovní 39/2, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 3. 2020, č. j. MSK 36664/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 12. 2020, č. j. 22 A 52/2020 – 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Městský úřad Bílovec (dále jen „správní orgán I. stupně“) žalobkyni oznámil, že opakovaným porušením povinností stanovených zákonem č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), dosáhla ke dni 24. 7. 2019 celkového počtu 12 bodů (podle bodového hodnocení). Současně sdělil, že uplynutím pěti pracovních dnů ode dne, kdy jí bylo toto oznámení doručeno, pozbývá dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu řidičské oprávnění a je povinna odevzdat řidičský průkaz.

[2] Proti provedení záznamu bodů podala žalobkyně námitky, které správní orgán I. stupně zamítl jako nedůvodné. Odvolání žalobkyně žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 20. 3. 2020, č. j. MSK 36664/2020.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně u Krajského soudu v Ostravě žalobu. V ní uvedla, že jí žalovaný neumožnil seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Vyrozumění o této možnosti žalovaný zaslal pouze jejímu tehdejšímu zmocněnci. Žalobkyně dále brojila proti konkrétním pokutovým a příkazovým blokům (dále používáno *promiscue*).

[4] K příkazu ze dne 1. 8. 2018 uvedla, že jí nebyl řádně doručen.

[5] K pokutovému bloku ze dne 1. 11. 2016 namítla, že jde o kopii či průklep, avšak je s podivem, že obsahuje originální podpisy oprávněné úřední osoby a přestupce – nabízí se úvaha, že podpisy byly doplněny dodatečně. Podle žalobkyně nejde o její podpis.

[6] U pokutového bloku ze dne 8. 2. 2016 žalobkyně také namítla, že na kopii jsou originální podpisy a dále upozornila na absenci řádného vymezení přestupku (údaj 50/72/69 je podle ní nesrozumitelný).

[7] Pokutový blok ze dne 28. 8. 2016 trpí taktéž výše uvedenou vadou (dopsání podpisů na kopii) a chybí v něm řádný údaj o vytýkané rychlosti. Navíc čitelný podpis („Jolet“) nekoresponduje s označenou služební osobou (J. G.).

[8] Jde-li o příkazový blok ze dne 24. 7. 2019, žalobkyně konstatovala, že neobsahuje jméno a příjmení oprávněné úřední osoby ani další identifikaci, jen nečitelný podpis. Podpis přestupce není jejím podpisem.

[9] Poslední příkazový blok, u kterého žalobkyně nachází vady, je ze dne 23. 3. 2019. Konkrétně k němu uvedla, že neobsahuje jméno a příjmení oprávněné úřední osoby, jen nečitelný podpis a zčásti nečitelné číslo. Opět chybí srozumitelné uvedení vytýkané rychlosti.

[10] Krajský soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl. Právo seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim je procesním právem, které lze uskutečnit prostřednictvím zástupce, neboť k naplnění smyslu a účelu řízení není nutná osobní účast samotného účastníka řízení při tomto úkonu. Neuplatní se tak výjimka stanovená v § 34 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Příkazový blok ze dne 1. 8. 2018 žalobkyně osobně převzala. K namítanému nedostatečnému vymezení skutku (překročení maximální povolené rychlosti) krajský soud uvedl, že jde o zcela dostatečné a srozumitelné vymezení přestupku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2014, č. j. 4 As 127/2014 – 39). Oprávněná úřední osoba je dostatečně (nezaměnitelně) identifikována šestimístním identifikačním číslem (k tomu srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 10. 2011, sp. zn. IV. ÚS 2190/11).

[11] Pokud žalobkyně namítala, že nejde o její podpis (na blocích ze dne 1. 11. 2016 a ze dne 24. 7. 2019), soud především uvádí, že tyto bloky obsahují řádnou identifikaci žalobkyně jako přestupce a žalobkyně neuvedla v rámci správního ani soudního řízení

žádnou konkrétní verzi skutečnosti, odlišnou od zjištění vyplývajících z příkazových bloků. Soud neopomenul i podotknout, že ve správním i soudním spise se nachází dostatek dalších podpisů žalobkyně, s obdobnými rysy jako v namítaných blocích, především způsob psaní počátečního „N“ v příjmení žalobkyně. Námitka žalobkyně se mu tak jevila jako účelová.

[12] K originálním podpisům na kopiích (průklepech) příkazových bloků, soud konstatoval, že příkazové bloky od 1. 7. 2017 obsahují více částí (listů s propisovacími řádky). Přestupce podepisuje zvlášť každou část a jednu sám obdrží. Ve správním spise jsou založeny bloky, na nichž je většina informací vyplněna průklepem, kdežto podpisy žalobkyně a oprávněných úředních osob jsou originální (bloky ze dne 8. 2. 2016, 28. 8. 2016 a 1. 11. 2016), přičemž v tom soud neshledal jakoukoli vadu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[13] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost.

[14] Stěžovatelka v kasační stížnosti předně uvádí, že právo na seznámení se s podklady pro rozhodnutí a právo na vyjádření se k nim je jejím osobním právem. Nepostačí, stejně jako v trestním řízení, vyrozumět pouze jejího zástupce (zmocněnce).

[15] V oznámení o přestupku není dostatečně specifikována doručovaná listina. „Příkaz N. H.“ nepostačí. Příkazový blok ze dne 1. 8. 2018 tudíž není pravomocný. Dokument je identifikován kromě čísla jednacího a spisové značky také svým názvem a dnem vydání. V potvrzení o převzetí není uvedeno, že by stěžovatelka potvrdila převzetí příkazu ze dne 1. 8. 2018; hovoří se v něm pouze obecně o dokumentu, aniž by byl nezaměnitelně označen. Toto potvrzení tedy neprokazuje, že byl příkaz doručen.

[16] Závěr soudu o tom, že údaje 50/72/69, 50/78/75 a 60/91/88 představují maximální povolenou rychlost, naměřenou rychlost a rychlost zjištěnou po zohlednění přípustné odchylky, je svévolný. Neurčitosti a nejasnosti musí být interpretovány ve prospěch obviněného (zde stěžovatelky). V blokovém příkazu ze dne 23. 3. 2019 navíc to, co soud označuje jako 60, stěžovatelka považuje za nejasný trojmístný znak.

[17] Na příkazovém bloku ze dne 28. 8. 2016 je podepsána jiná úřední osoba („Jolet“), než jaká je v něm identifikována (nstržm. J. G.).

[18] Jde-li o bloky ze dne 23. 3. 2019 a 24. 7. 2019, tyto obsahují identifikační čísla a podpisy úředních osob, avšak neobsahují uvedení jména a příjmení. Nesplňují tedy zákonné náležitosti bloku dle §92 odst. 2) písm. i) zákona č. 250/2016, o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, dle něhož musí blok obsahovat mimo jiné jméno a příjmení oprávněné úřední osoby. K platnosti bloku nepostačí, že splňuje jen některé zákonné náležitosti. Ústavní soud v usnesení sp. zn. IV. ÚS 2190/11 konstatuje, že z hlediska dodržení práva na spravedlivý proces není potřeba, aby blok obsahoval všechny předtištěné údaje, pokud nejde současně o náležitosti v zákoně výslovně uvedené; *a contrario* musí pokutový blok vždy splňovat (obsahovat) zákonné náležitosti.

[19] Soud není odborně způsobilý činit žádné písmoznalecké odborné závěry a srovnávat jednotlivé podpisy. Nadto podpisy, které stěžovatelka nezpochybňuje (podpis na plné moci nebo podpis na potvrzení o převzetí dokumentu ze dne 1. 8. 2018), je na první pohled naprosto odlišný od podpisů na blocích, které stěžovatelka nepovažuje za vlastní. Úvaha soudu o tom, že bloky obsahují osobní údaje je bez právního významu, stejně tak jako úvaha, že stěžovatelka nenabídla skutkovou verzi, která by pravost jejího podpisu vylučovala. Je věcí žalovaného, aby prokázal, že podpisy na blocích jsou pravými podpisy přestupce, a že tedy předmětné bloky jsou řádnými rozhodnutími pro zápis bodů do registru.

[20] Obsahuje-li příkazní blok první originální díl (prvopis) a další průpisy, pak originálně může být vyplněn a podepsán pouze jeho prvopis. Na průpisech se musí nacházet nejen průpis vypsáního textu, ale také průpis podpisu. Příkazový blok se podepisuje jen jednou na prvopise. Není žádný důvod k tomu, aby se kromě prvopisu podepisovaly i průpisy. Nadto by takový průpis, kdyby byl podepsán samostatně, musel obsahovat nejen originál podpisu, ale také průpis podpisu provedený na prvopise, což tyto průpisy v daném případě neobsahují. Nachází-li se originál podpisu na průpisu, svědčí to o pochybnosti ohledně autenticity, nota bene za stavu, kdy se na něm nenachází průpis podpisu z prvopisu.

[21] Závěrem stěžovatelka navrhla zrušit rozsudek krajského soudu a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[22] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu. Navrhl její zamítnutí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[23] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda v daném případě došlo ke splnění podmínek řízení o kasační stížnosti. Ověřil, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti [§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. V kasační stížnosti, kterou podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustné důvody a v řízení je řádně zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Soud proto posoudil kasační stížnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. věcně, vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody. Neshledal vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[24] Kasační stížnost není důvodná.

[25] Osobní účast ve správním řízení, i jde-li o oblast správního trestání, není zákonem vyžadovaná s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2019, č. j. 1 As 334/2019 – 23).

[26] V potvrzení o osobním převzetí příkazu ze dne 1. 8. 2018 je přímo uvedena spisová značka, jakož i číslo jednací, doručované písemnosti. Argumentace stěžovatelky tak postrádá oporu ve správním spise.

[27] Uvedením číselných údajů, které představují maximální povolenou rychlost, naměřenou rychlost a rychlost zjištěnou po zohlednění přípustné odchylky, se Nejvyšší

správní soud již v minulosti zabýval (srov. rozsudky ze dne 28. 8. 2014, č. 4 As 127/2014 - 39 či ze dne 17. 1. 2019, č. j. 10 As 28/2018 - 45). Shledal přitom, že při překročení maximální rychlosti postačí (pro způsobilost příkazového bloku k zápisu bodů) zkratkovité uvedení údajů o povolené rychlosti, naměřené rychlosti a rychlosti po odečtení odchylky měření v podobě, v jaké byly uvedeny i na příkazových blocích vystavených stěžovateli. V blokovém příkazu ze dne 23. 3. 2019 je povolená rychlost jednoznačně identifikovatelná číslem 60, nikoliv nejasným trojmístným znakem. Je s podivem, že stěžovatelka podepsala příkazové bloky, ačkoliv v nich uvedené údaje považuje za nesrozumitelné.

[28] Na příkazovém bloku ze dne 28. 8. 2016 je podpis nstržm. J. G., který stěžovatelka interpretuje jako podpis osoby se jménem či příjmením „Jolet“ (to sama ani nespecifikuje). Podpis na uvedeném příkazovém bloku nápadně připomíná nejen slovo Jolet, ale také Gold. Sama stěžovatelka pak v příkazovém řízení nevznesla námitku o různosti úředních osob, sama ani neuvádí, že osoba se jménem či příjmením Jolet byla přítomna podpisu příkazního bloku (či, že ho sama podepsala). Podpis pak nemusí představovat čitelný přepis příjmení oprávněné úřední osoby. V projednávané věci na příkazovém bloku ze dne 28. 8. 2016 však naopak je podpis snadno přiřaditelný příjmení nstržm. J. G., o této skutečnosti tak nevznikly pochybnosti o tom, že příkazní blok vydal nstržm. G..

[29] Jde-li o nutné identifikační údaje bloku, vychází ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu ze závěru, že způsobilost bloku *„jako podkladového rozhodnutí pro zápis bodů do registru nebude mít zpravidla vliv chybějící uvedení funkce nebo služebního čísla oprávněné osoby“* (srov. rozsudky ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 94/2012 - 20, ze dne 28. 8. 2014, č. j. 4 As 127/2014 - 39, či rozsudek ze dne 17. 1. 2019, č. j. 10 As 28/2018 - 45). Závěry této ustálené judikatury vztahující se k náležitostem bloku dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, se uplatní i v nyní projednávané věci. Smyslem uvedení identifikačních údajů úřední osoby dle § 92 odst. 2 písm. i) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, je stejný, jako dle zákona o přestupcích - jednoznačná (nezaměnitelná identifikace úřední osoby. Postrádá-li příkazní blok všechny zákonem stanovené náležitosti (zde jméno a příjmení úřední osoby), ale z identifikačního čísla je zjevné, o jakou úřední osobu se jedná, nemá vada příkazního bloku vliv na jeho způsobilost jako podkladu pro zápis bodů (jde o vadu bez vlivu na zákonnost).

[30] Povinností správních orgánů je zjistit skutkový stav bez důvodných pochybností. Právem přestupce (stěžovatelky) zpochybňovat, zda zjištěný skutkový stav zákonnému standardu dostál. V projednávané věci stěžovatelka ovšem toliko konstatovala, že podpisy na dvou příkazních blocích nejsou její; v kasační stížnosti poukázala na to, že si nejsou podobné s jinými podpisy. Stěžovatelka však neuvedla, že by se snad přestupku nedopustila, přičemž krajský soud vycházel z toho, že počáteční písmeno příjmení stěžovatelky je na podpisech na pokutových blocích stejné, což je patrné i laickému oku (v podrobnostech srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2017, č. j. 2 As 167/2017 - 35). Nebylo proto zapotřebí k řízení povolát znalce. Nadto podle judikatury Nejvyššího správního soudu lze úspěšně zpochybnit pravost podpisu a domoci se jeho posouzení znalcem, když účastník řízení předloží relevantní tvrzení, která jsou způsobilá pravost podpisu zpochybnit tím, že nabízejí věrohodné vysvětlení, proč se nejedná o pravý podpis (viz rozsudky ze dne 29. 11. 2007, č. j. 1 Afs 7/2007 - 359, a ze dne 20. 6. 2012, č. j. 5 As 38/2011 - 177).

[31] Podpis průpisu příkazního bloku není jeho vadou. K autentičnosti průpisů pak stěžovatelka neuvádí, jak konkrétně měly být jednotlivé příkazní bloky pozměněny, resp. v čem se měly lišit od originálu.

[32] Námitky stěžovatelky jsou pro výše uvedené nedůvodné a příkazní bloky jsou způsobilými podklady pro záznam bodů v bodovém hodnocení řidiče (stěžovatelky).

IV. Závěr a náklady řízení

[33] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí z úřední povinnosti ani z jiných důvodů (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[34] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. února 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu